

Georg Trakl

MELANCHOLIE VEČERA

Les, který zahynuv se rozkládá —
kol něho stíny jsou jak ohrada.
Zvěř chvějíc se jde z úkrytů,
co potok smýká se jen potichu

a smáčí kaprad', staré balvany
a v listech třpytí se jak stříbrný.
Zas z černých jíců slyšeti ho jest.
Již planou snad i jiskry hvězd.

V tmě niva zdá se beztvářá,
ves, bažina i jezera,
cos šálí tě jak plameny.
Lesk po cestách se mihá studený.

Lze vytušiti pohyb v nebesích,
voj ptáků divokých se snuje v jih,
v kraj jiný, krásný jako zahrada.
Šum rákosin se zdvihá, upadá.

ZIMNÍ SOUMRAK

Maxovi von Esterlemu

Černé nebe kovové se klene.
Křížem rudý víchr žene
večer vrány, vzteklé hlady,
nad zsinálé nad zahrady.

V mracích zmrzá paprsk bílý;
z Satanových kleteb rozkroužily
let svůj ony černé vědmy,
zřícují se v počtu sedmi.

V shnilině, jež plna mdloubně sladké rosy,
zobáky jich nehlesnouce kosí.
Domy z němé blízkosti nás děsí.
Plna světél divadla jsou, plesy.

Chrámů, mostů, nemocnice
v šerosvitu mají hrůzy líce.
Mnohé prostěradlo krví poskvrněné,
plachtou na průplavu vítr žene.

RONDEL

Rozteklo se zlato dnů,
modré, hnědé barvy večera:
mrtva sladkých fléten pastýřských jest hra,
modré, hnědé barvy večera,
rozteklo se zlato dnů.

V OPUŠTĚNĚM POKOJI

Okna, květin modř a nach,
zaznívají varhany.
Stíny tančí v tapetách
divou řadou, podivny.

Keře planou, vějí tmou,
komárů roj kolotá,
v dále v polích srpy žnou,
zpívá voda stoletá.

Čího dechu cítím útěchu?
Bludné znaky kreslí vlašťovka.
V neomezenu se potichu
lesnatý kraj zlatem roztéká.

Ze záhonů tryská ohňů nach.
Divý řad se splétá uchvácen
po žlutavých tapetách.
Dvěmi se kdos dívá sem.

Sladce hrušky voní, kadidlo;
sklo i truhlice se tmí.
Vřelé čelo pomalu se sklonilo
za bílými hvězdami.

V JESENI

Slunečnice u plotu jsou rozsvíceny,
choří tiše sedí v záři sluneční.
V poli zpívající lopotí se ženy,
zvonů klášterních hlas k tomu zní.

Ptáci vyprávějí dálnou báji,
zvonů klášterních hlas k tomu zní.
Z dvorce sladké tóny houslí doléhají.
Šlapou dneska hnědé víno letošní.

Člověk milé, radostné má chvíle.
Šlapou dneska hnědé víno letošní.
Dokořán jsou jizby umrlčí, a mile
barvami je krásší světlo sluneční.

MELANCHOLIE

Stíny modravé. Vy temné zornice,
jež tu jdouce, upíráte na mne pohled dlouhý.
Kytar zvuky jeseň provázejí přesladce
v sadě, rozpuštěny v hnědé louhy.
Smrti vážnou zachmuřelost chystají
ruce nymfy, z rudých prsů žížeň hasí
rtové zpráchnivělí, v černých louzích smýkají
slunce-jinocha se vlhké, kadeřavé vlasy.

PROMĚNĚNÍ

Podél zahrad, podzimních, a sžehlých do nachova:
život statečný zde, pokojna jest niva.
Člověk v loktech hnědé hrozny chová,
sladká bolest k zemi pokorně se dívá.

Večer: krajem černým kroky lépe hlaholiti
slyšíte, když mlčí rudých buků lesy.
Modré zvíře chce se smrti pokloniti,
prázdné roucho rozpadá se, chodce děsí.

Před hospodou tichá píseň těká,
do trávy se zřítla tvář opilá.
Bezinky, hra flétny toužná, měkká,
vůně rezedek, jež ženství omývá.

ZASMUŠILOST

Světa neštěstí jak přízrak odpolednem kráčí.
Zahrádkami hnědými a spuštěnými letí baráky.
Kolem hnoje spáleného kolotají jiskérky,
šedi, smyti, domů potácejí se dva spáči.

Dítko běží po vyprahlé trávě na úbočí,
svýma očima si černýma a hladoučkýma pohrává.
Zlato s kalných, zemdlených křů skapává.
Starý muž se smutně v větru točí.

Večer zase nad hlavou si úděl budu čísti
bídny, Saturn němě sžene mi ho kdes.
Za sebe se schovávají strom i pes,
černě kymácí se nebe Boží, otrháno z listí.

Po potoku rybička si hbita jede;
zlehka dotýká se ruka zemřelého přítele,
lásky plna hladí po rouchu i po čele.
Světlem procitají v jizbách stíny bledé.

UPADÁNÍ

Navečer, když zvony znějí k pokoji,
překrásnému letu ptačímu se dívám s touhou,
již jak poutníkové zbožní shlukli v řadu dlouhou,
do podzimních jasných dálav mizejí.

Zahradou se procházejí plnou soumraku,
rozjímám sně osudy jich světlé, libé,
cítím, hodin rafije že sotva se již hýbe.
V drahách jich je sleduji až do mraků.

V tom se rozechvívám dechem upadání.
Na haluzce holé lkaje kos se ozývá.
Rudé víno kymácí se na rezavé mříži,

a, jak v bledých dětí tanečku, se sklání
na roubení studnic, tmavá, práchnivá,
kolo modrých, zimomřivých aster, větru tíží.

ODPOLEDNI NAŠEPTÁNO

Slunce v podzimních dnech bledne,
s větvi padá plodů nach;
pokoj v modrých prostorách.
Dlouhé, dlouhé odpoledne.

Cinká umíráček kovový;
bílé zvíře unaveno klesá,
hnědých dívek drsné písně z lesa
nezní, zaváty jsou v listoví.

O barvách si dumá Boží čelo,
cítí měkká křídla šilenství.
Stúnové se otáčejí na kopci,
hnutí černě kolo jejich ověnčilo.

Soumrak plný pokoje a vína;
kytary se roztékají truchlivé.
Navracíš se k milé lampě své,
jak když duše v snách se rozpomíná.

DĚTSTVÍ

Pln plodů černý bez; tiše přebývalo dětství
v modré sluji. O zaniklé stezce,
kde nyní hnědava svistí planá tráva,
dumá pokojně větvoví; šumot listů

týž jest, zní-li modrá voda v skále.
Líbezný je nárek kosův. Pastvec
bez hlesu jde za sluncem, jež s podzimního pahorku se kotálí.

Modrý okamžik již není než duši.
Na okraji lesa zjevuje se plachá zvěř, a pokojny
na dně odpočívají staré zvony a temné dvorce.

Nábožněji znáš smysl tmavých let,
chládek a jeseň v osamělých jizbách;
a v svaté modři se rozléhají zářící kročeje.

Tiše drnká otevřené okno; v slzy
dojímá pohled na zřícený hřbitov na pahorku,
vzpomínka vyprávěných legend; ale občas rozzáří se duše,
pomní-li radostných lidí, temně zlatých dní jara.

ZIMNÍ VEČER

Zříš-li v okně sněhu chvění,
klekání se rozčeří,
mnozí jdou již k večeři,
pořádek jest po stavení.

Leckdo, unaviv se za dne,
temnou stezkou najde vrata.
Milostí strom pln je zlata,
květů z země štávy chladné.

Tiše vchází putující;
bolest v kámen mění práh.
Zazáří v tom úběl, nach,
chléb a víno ve světnici.

ZASMUŠILOST

Mocna jste temná ústa
uvnitř, z jesenních oblak
zpodobená postava,
ze zlatého ticha večerního;
zelenavě šeřící se ručej
v polámaných sosen
stínovní.
Dědina,
jež zbožně odumírá v hnědých obrazech.

Tu vyskakují černí koně
na mlhavé louce.
Vy vojíní!
S pahrbku, kde slunce zmírající se kotálí,
řítí se rozmátá krev —
pod duby
bez hlesu! Ó hněvivé zasmušilosti
voje! sršící přílba
upadla řinčíc s nachového čela.

Noc podzimní se tolik chladna blíží,
rozzaňuje se hvězdami
nad polámanými hnáty mužů,
mniška tichá.

Podzimní duše

Pokřik lovců, krev a psi;
kříž kraluje hnědým stráním,
rybník tiše slepne za ním,
jestřáb břeskně halasí.

Za strništěm stezka v tmě
a tam teskní ticho sov;
čisté nebe ve větroví;
potok teče malátně.

Zvěř a ryby zastře šláf.
Modrá duše, dálky siné
urvaly nám milé, jiné.
Večer střídá smysl, tvář.

Chléb a víno života,
ve tvé dlaně, Bože tichý,
vkládá člověk smrt, své hříchů,
rudé viny, trýzní sta.

Šebestián ve snu

Adolfu Loosovi

1

Matka chovala děťátko pod bílým měsícem,
ve stínu ořechu, prastarého černého bezu,
opita šfavami máku, náfkem drozda;
a zvolna
se nad nimi soucitně skláněla vousatá tvář

potichu ve tmě okna, a domácí nářadí
po otcích
se rozpadalo; láska a podzimní snění.

Den roku byl takto temný, truchlivé dětství,
když chlapec tiše scházel k chladivým vodám, k stříbrným rybám,
klid a tvář;
když se kamenně vrhl před splašené vraníky,
v šedivé noci se nad ním zjevila jeho hvězda;

nebo když mrznoucí matčina ruka vedla ho večer
podzimním hřbitovem svatého Petra,
ve tmě márnice tiše ležela něžná mrtvola
a chlapec pozvedl nad ní studená víčka.

On však byl ptáčetem v holých haluzích,
listopad, večer a dlouho zazníval zvon,
otec ho nebudil, když ve spánku scházel po šerých točitých
schodech.

2

Mír v duši. Osamělý zimní večer,
temné postavy pastýřů u starého rybníka,
děťátko v slaměné chýši; ó, jak tiše
se v černé horečce propadala tvář.
Svatá noc.

Nebo když tvrdá otcova ruka ho vedla
tiše nahoru na temnou Kalvárii,
a v šeřivých skalních výklencích
modrá postava člověka šla jeho legendou,
z rány pod srdcem purpurově se řinula krev.
Ó, jak tiše se v temné duši pozvedal kříž.

Láska; když v černých koutech tál sníf,
modrý větérek rozjařeně se zachytil ve starém bezu,
pod stinnou klenbou ořechu;
a chlapci se tiše zjevil jeho růžový anděl;

radost; když v chladných pokojích zazněla večerní sonáta,
v hnědém trámoví
modrý motýl vylézal ze stříbrné kukly.

Ó blízkost smrti. V kamenné zdi
se sklonila žlutá hlava, mlčelo dítě,
když v onom březnu měsíc se rozpadal.

3

Růžový velikonoční zvon v hrobním klenutí noci
a stříbrné hlasy hvězd,
až v úděsu se spáčova čela opadlo temné šílenství.

Ó, jak tichá je chůze po proudu modré řeky
v rozjímání o zasutých dějích, kdy v zeleném větroví
drozd cizího cosi volal k zániku.

Nebo když kostnatá starcova ruka ho vedla
večer před rozpadlé městské hradby
a stařec v černém plášti nesl růžové děťátko,
ve stínu ořechu duch zla se zjevil.

Tápat po zeleném schodišti léta. Ó, jak tiše
se rozpadala zahrada v hnědém podzimním poklidu,
vůně a smutek starého černého bezu,
kdy v Šebestiánově stínu zmíral andělův stříbrný hlas.